

UMJESTO PREDGOVORA ILI ZAŠTO SAM ODABRAO OVU TEMU

Ako je o nečemu pisano tako opširno i sveobuhvatno, u posljednje vrijeme, i ako nešto predstavlja jednu od najznačajnijih organizacija u današnjem svijetu i čemu se posvećuju prve stranice kako dnevne tako i one nedjeljne štampe, to je onda nešto veoma važno, a ona to i jeste, Evropska Unija predstavlja jedan veoma važan korak u pravcu stabilizacije i prosperiteta na Evropskom kontinentu.

Ništa u posljednje vrijeme nije bilo toliko značajno za stanovnike Evrope bilo da to dolazi iz zemalja Istoka, Juga, Sjevera pa i Zapada Evrope, kako za one koji još nisu postati članom te zajednice prosperiteta, to uistinu ostvariti, a s druge strane za one već "stare" članice, kako dalje unaprijediti tu svoju tekovinu, kako bi bila još naprednija, prosperitetnija, primjer za druge regije u svijetu, zajednica u koju svi žele da uđu a skoro niko i ne pomišlja da izade iz nje.

Upravo ta činjenica da skoro sve države Evrope, i to Evrope u širem smislu nastoje da se svrstaju u red za prijem, ističući kako su i oni sposobni da prihvate one zahtjeve koje EU postavlja ali i odgovornost za dalju Evropsku sudbinu, zajednički sa ostalima, upravo to je i mene ponukalo da malo više istražim zašto je učlanjenje u Evropsku Uniju jedno, pa skoro, sudbinsko pitanje, a u ovom vremenu specijalno i za zemlje Istočne Evrope i Balkana.

Ja sam imao tu sreću ili sudbinu, da prokrstarim tom Evropom od Juga do Sjevera, od Zapada do Istoka, i to ne samo kao putnik namjernik, nego sam i proveo dio života radeći u više Evropskih zemalja (Bugarska, Belgija, Francuska, Slovačka, Njemačka...) te sam mogao da se na licu mjesta uvjerim šta je to EU donijela ili će donijeti Evropi. I video sam, a i doživio sam, uklanjanje državnih granica, uvođenje zajedničke valute. I video sam zadovoljne ljude, opšti prosperitet.

Još kao mlad čovjek učio sam u školi kako su zemlje Zapadne Evrope zemlje prosperiteta a među njima posebno zemlje Beneluksa, ili kako je to autor u udžbeniku ekonomski geografije napisao "zemlje Beneluksa = zemlje visokog standarda". Zašto to napominjem? Zato što su to relativno male zemlje, Belgija, Nizozemska, Luksemburg, nekako slične zemljama nastalim raspadom bivše Jugoslavije, a dostigle su visok nivo demokratije i životnog standarda. Ono što je za Beneluks i EU najvažnije je da je EU ustvari skoro pa kopija Beneluksa, odnosno EU je nastala na pozitivnim primjerima zemalja Beneluksa, kao prve Ekonomski zajednice u Evropi, i pokazuje ono što je mene vodilo kroz ovu temu, subregionalizam, udruživanje, kooperacija susjeda kao preteča udruživanja u šиру zajednicu.

Upravo taj primjer su slijedile zemlje bivšeg Varšavskog pakta, odnosno tzv "Visegrad" zemlje (Poljska, Mađarska, Češka i Slovačka) a također i Baltičke, kao i Skandinavske zemlje, koje su se upravo zajedničkim nastupom daleko brže približile Uniji nego da su samostalno nastupale.

Na mene kao čovjeka izuzetan utisak ostavlja "Evropa bez granica". Tako to treba da bude. Ljudima treba biti omogućeno slobodno kretanje, bez zaustavljanja i kontrolisanja na svakoj "međi", sloboda izbora mjesta gdje će raditi, živjeti. Evo moga primjera, još 1980. putovao sam u tadašnju Čehoslovačku, iako su samo dvije granice bile između, sam prelazak granica trajao je nekoliko sati, ne zbog gužve, nego zbog kontrola, između, jednog, da kažem liberalnijeg sistema (bivša Jugoslavija) u drugi,iza "gvozdene zavjese". I sudsudina je htjela da se ponovo vratim, ali sada u samostalnu Slovačku. Te 2004. godine, Slovačka je ušla u EU, ali su granice i dalje bile kontrolisane. Ove 2008. godine granice su otvorene između Zapadne Evrope i Istočne Evrope. Ne samo da nema više stalnih kontrola, nego je čak i novi Autoput pušten između Slovačke i Austrije kako bi ljudi još brže putovali i ostvarili još tješnju saradnju. Fantastično! Prošlo je dakle 28 godina od moga prvog puta a sve se promijenilo, i to na bolje. I konačno Slovačka će imati Euro od prvog Januara 2009. godine!!

Sve to pozitivno, ustvari želim i da se ostvari na prostorima sa kojih potičem, jer je EU upravo takva zajednica u kojoj će i ljudi sa naših prostora sigurno naći svoje mjesto, ekonomija će se stabilizovati, mladi ljudi će dobiti veće šanse i perspektive. Ja to mogu sam potvrditi iz vlastitog iskustva, gledajući kako nove članice privlače strani kapital, ljudi nalaze lakše posao, perspektivu. I kao roditelj sada odrasle djece, mogu isto povrditi da oni imaju veće šanse za izbor škole, za izbor kasnijeg zaposlenja.

Dakle to je to, Evropa bez granica, Evropa prosperiteta, Evropa bez ratova i sukoba, Evropa saradnje i dobrosusjedskog života.

Upravo ovdje, na ovom mjestu u mom pisanju, želim da se zahvalim mom mentoru Prof. dr Kuzmanoviću, jer me je on svesrdno podržao da detaljnije izučim ovu temu i prezentiram je u okviru Magistarskog rada.

Zahvaljujem se također na podršci ljudi sa Fakulteta Poslovne ekonomije , Prof. dr Željku Barošu te Prof. dr Esadu Jakupoviću, jer su mi oni pomogli da se prevaziđe problem udaljenosti kojom sam ja bio izložen, te da uspješno okončam dosadašnji dio studija.

Napisano negdje u EU,

decembar 2008.

AUTOR